

Notatie Z - O specificatie formală:

- folosește notații matematice pentru a descrie într-un model precis ce proprietăți trebuie să aibă un sistem
- descrie ce trebuie să facă sistemul și nu cum ! - independent de cod
- În Z descompunerea unei specificații se face în mai multe piese numite scheme-Operatorul triunghi(delta) abreviaza Schema AND Schema'- Operatorul Xi abreviaza Schema AND (x = x' AND y = y' AND ...)-
- Compunere se abreviaza cu ; (punct și virgula)

<i>PurchaseO</i>	
<i>TicketsForPerformanceO</i>	
<i>TicketsForPerformanceO'</i>	
<i>s?</i> : <i>Seat</i>	Compunerea schemelor de operații: Schemele de operații se
<i>p?</i> : <i>Person</i>	
<i>p? ∈ seating \ dom sold</i>	
<i>sold' = sold ∪ {s? ↦ p?}</i>	
<i>seating' = seating</i>	

- pot compune folosind unde:
- fiecare variabila cu ' din prima schema trebuie sa apara fara ' in a doua
 - aceste variabile se identifica si se ascund (nu mai sunt vizibile in exterior)

Cerinte

Cerințele utilizator se adresează: utilizatorilor finali inginerilor clientului proiectanților de sistem managerilor clientului managerilor de contracte

Cerințele de sistem se adresează: utilizatorilor finali inginerilor clientului proiectanților de sistem programatorilor.

Cerințe funcționale: afirmații despre servicii pe care sistemul trebuie să le conțină, cum trebuie el să răspundă la anumite intrări și cum reacționeze în anumite situații.

Cerințe non-funcționale: Constrângeri ale serviciilor și funcțiilor oferite de sistem cum ar fi constrângeri de timp, constrângeri ale procesului de dezvoltare, standarde

JML -Folosește invarianți, pre- și postcondiții.

Urmează paradigma "design by contract"

Contract = preconditione + postcondiție, adica daca preconditionia este respectata, postconditia este garantata, terminare nu este garantata. Adnotarile JML sunt integrate in codul sursa java.

Exemplu: /* @ public normal_behavior \n requires pin = 123 \n ensures clientAutenticat \n also \n public normal_behavior \n request pinCounter < 2 \n ensures pinCounter == \old(pinCounter) + 1 */

Exemple: - toate elementele unui vector vec sunt mai mici sau egale decât 2: (forall int i; 0 <= i && i < vec.length; vec[i] <= 2) - variabila m are valoarea elementului maxim din vectorul vec: (forall int i; 0 <= i && i < vec.length; m >= vec[i]) && (vec.length > 0 ==> (exists int i; 0 <= i && i < vec.length; m==vec[i]))

- toate instanțele clasei BankCard au câmpul cardNumber diferit: (forall BankCard p1, p2; !created(p1) && !created(p2); p1 != p2 ==> p1.cardNumber != p2.cardNumber)

Pentru invarianti: /* @ public static invariant (COD JML) */

UML in general

UML este un limbaj grafic pentru vizualizarea, specificarea, construcția și documentația necesare pentru dezvoltarea de sisteme software (OO) complexe.

Avantaje UML: UML este standardizat - existenta multor tool-uri - flexibilitate - portabilitate: modelele

pot fi exportate in format XMl (XML Metadata Interchange) și folosite de diverse tool-uri

Dezavantaje UML: Nu este cunoscută notația UML - UML e prea complex (14 tipuri de diagrame) - Notațiile informale sunt suficiente

Folositi la: - modelarea unor aspecte ale sistemului - documentatia proiectului - diagrame detaliate folosite in tool-uri pentru a obtine cod generat

Use Case UML Diagrams - descriu comportamentul sistemului din punctul de vedere al utilizatorului

- parti principale: sistem (componente si descrierile acestora), utilizatori (componente externe) - cuprinde: diagrama cazurilor de utilizare si descrierea lor

Componente: caz de utilizare (= unitate coerenta de functionalitate, task; repr. Printr-un oval), actor (element extern care interactioneaza cu sistemul), asociatii de comunicare (legaturi intre actori si cazuri de comunicare), descrierea cazurilor de utilizare (document ce descrie secventa evenimentelor)

Actori: primari (=beneficiari) / secundari (= cu ajutorul carora se realizeaza cazul de util.), umani / sisteme externe

Cazuri de utilizare: reprezinta multimi de scenarii referitoare la utilizarea unui sistem - pot avea complexitati diferite

Frontiera sistemului: face distinctia intre mediul extern si cel intern (= responsabilitatile sistemului) - cazurile de utilizare sunt inaintur, actorii sunt afara - se stabileste de obicei la frontiera dintre hardware si software

Folosite pentru: - analiza: identifica functionalitatea ceruta si o valideaza impreuna cu clientii - design si implementare: trebuie realizate - testare: baza pentru generarea cazurilor de testare

Sequence UML Diagrams - Evidentiaza transmiterea de mesaje de-a lungul timpului

Class UML Diagrams - folosite pentru a specifica structura statica a sistemului, adica ce clase exista in sistem si care este legatura dintre ele

Relatii intre clase: asociere, generalizare, dependenta, realizare

Asocieri: - legaturi structurale intre clase - clasa A este asociata cu clasa B daca un obiect din clasa A trebuie sa aiba cunostinta de un obiect din clasa B - cazuri: un ob. din clasa A trimite un mesaj catre un ob. din clasa B; un obiect din A creeaza un obiect din B; EX: obiectul Curs are cunostinta de Student, inasa nu invers. Daca asocierea nu are sageti, este implicit bidirectionala

- Agregarea este modul cel mai general de a indica in UML o relatie de tip parte-intreg. Diferenta dintre o simpla asociere si agregare este pur conceptuala: folosirea agregarii indica faptul ca o clasa reprezinta un lucru mai mare, care contine mai multe lucruri mai mici - **Compunerea** este un caz special de agregare, in care relatia dintre intreg si partile sale e mai puternica - daca intregul este creat, mutat sau distrus, acelas lucru se intampla si cu partile componente. De asemenea, o parte nu poate sa fie continuta in mai mult de un singur intreg.

Generalizare: - relatie între un lucru general (numit superclasă sau părinte, ex. Abonat) și un lucru specializat (numit subclasă sau copil, ex. AbonatPremium) - = mostenire simpla sau multipla - clase abstracte

Dependente: - o clasă A depinde de o clasă B dacă o modificare în specificația lui B poate produce modificarea lui A, dar nu neapărat și invers - cel mai frecvent caz de dependență este relația dintre o clasă

care folosește altă clasă ca parametru într-o operație

notația este o săgeată cu linie punctată spre clasa care este dependentă de cealaltă clasă

Interfete: - În UML, o interfață specifică o colecție de operații și/sau atribute, pe care trebuie să le furnizeze o clasă sau o componentă - O interfață este evidențiată prin stereotipul « interface » deasupra numelui - Faptul că o clasă realizează (sau corespunde) unei interfațe este reprezentat grafic printr-o linie întreruptă cu o săgeată triunghiulară

Diferente între INTERFETE si GENERALIZARE - interfața nu presupune o relație strânsă între clase precum generalizarea - atunci când se intenționează crearea unor clase înrudite, care au comportament comun, folosim generalizarea - dacă se vrea doar o multime de obiecte care sunt capabile să efectueze niste operații comune, atunci interfața e de preferat

Stereotipurii: - O anumită caracteristică a unei clase (și nu numai) poate fi evidențiată folosind stereotipurii. Acestea sunt etichete plasate deasupra numelui

State UML Diagrams - descriu dependența dintre starea unui obiect și mesajele pe care le primește sau alte evenimente recepționate

Elemente: stări (dreptunghiuri cu colțuri rotunjite), tranziții între stări (sageti), evenimente (declanseaza tranzițiile între stări)

Stari - O stare este o mulțime de configurații ale obiectului care se comportă la fel la apariția unui eveniment - O stare poate fi identificată prin constrângeri aplicate atributelor obiectului

Eveniment - ceva care se produce asupra unui obiect, precum primirea unui mesaj.

Acțiune - ceva care poate fi făcut de către obiect, precum transmiterea unui mesaj.

Reprezentare pe tranziții: eveniment [garda] / acțiune. Garzi - un eveniment declanșează o tranziție numai dacă atributele obiectului îndeplinesc o anumită condiție suplimentară (gardă).

Stari compuse - O stare S poate conține substări care detaliază comportamentul sistemului în starea S. În acest caz, spunem ca S este o stare compusă - Exemplu: situația căutării unui canal de televiziune se face în timp ce televizorul este activ și poate fi reprezentată ca o diagramă de stare inclusă

CăutareCanal - Astfel, starea Activ va deveni compusă, incluzând subcomportamentul de căutare. Pentru aceasta se folosește notația include/CăutareCanal.

Stari istoric - Uneori este necesar ca submașina să-și "reamintescă" starea în care a rămas și să-și reia funcționarea din acea stare - Pentru acest lucru se folosește o stare "istoric", reprezentată printr-un cerc în care apare litera H.

Stari concurente - Există posibilitatea exprimării activităților concurente dintr-o stare - Grafic: se împarte dreptunghiul corespunzător stării compuse printr-o linie punctată, în regiunile obținute fiind reprezentate submașinile care vor acționa concurrent.

Procesul de dezvoltare cascada

- cerinte -> design -> implementare -> testate -> mentenanța
- analiza și definirea cerințelor: Sunt stabilite scopurile sistemului prin consultare cu utilizatorul. - **design:** Se stabilește o arhitectură de ansamblu pornind de la cerințe - **implementare** și **testare unitară:** Designul sistemului este transformat într-o mulțime de programe; testarea unităților de program verifică faptul că fiecare unitate de program este conformă cu specificația - **integrare și testare sistem.** Unitățile de program sunt integrate și testate ca un sistem

complet- operare și mentenanță mentenanța include: corectarea erorilor, îmbunătățirea unor servicii, adăugarea de noi funcționalități.

Avantaje si dezavantaje - fiecare etapă nu trebuie sa înceapă înainte ca precedenta să fie încheiată - fiecare fază are ca rezultat unul sau mai multe documente care trebuie "aprobate" - bazat pe modele de proces folosite pentru producția de hardware

Avantaj: bine structurat, riguros, clar; produce sisteme robuste

Probleme: dezvoltarea unui sistem software nu este de obicei un proces liniar; etapele se întrepătrund - schimbările cerințelor nu pot fi luate în considerare după aprobarea specificației

Concluzie:trebuie folosit atunci cand cerințele sunt bine înțelese și când este necesar un proces de dezvoltare clar și riguros

Procesul incremental

- sunt identificate cerințele sistemului la nivel înalt, dar dezvoltarea și livrarea este realizată în părți (incremente)-cerințele sunt ordonate după priorități- după ce dezvoltarea unui increment a început doar cerințele pentru viitoarele incremente pot fi modificate.-

Avantaje - clienții nu trebuie să aștepte până ce întreg sistemul a fost livrat pentru a beneficia de el. Primul increment include cele mai importante cerințe, deci sistemul poate fi folosit imediat - primele incremente pot fi prototipuri din care se pot stabili cerințele pentru următoarele incremente - se micșorează riscul ca proiectul să fie un eșec deoarece părțile cele mai importante sunt livrate la început-

Probleme - dificultăți în transformarea cerințelor utilizatorului în incremente de mărime potrivită- codul se poate degrada în decursul ciclurilor-

Exemple de procese incrementale:Unified Process, procese de dezvoltare incremental.

Metodologii "agile" - se concentrează mai mult pe cod decât pe proiectare - se bazează pe o abordare iterativă de dezvoltare de software - produc rapid versiuni care funcționează, acestea evoluând repede pentru a satisface cerințe în schimbare - scopul metodelor agile este de a reduce cheltuielile în procesul de dezvoltare a software- ul (de exemplu, prin limitarea documentației) și de a răspunde rapid cerințelor în schimbare.

Se pune accent pe - indivizii și interacțiunea înaintea proceselor și uneltelor - software-ul funcțional înaintea documentației vaste - colaborarea cu clientul înaintea negocierii contractuale - receptivitatea la schimbare înaintea urmăririi unui plan.

Principii ale manifestului agil:

1. Prioritatea noastră este satisfacția clientului prin livrarea rapidă și continuă de software valoros.
2. Schimbarea cerințelor este binevenită chiar și într-o fază avansată a dezvoltării. Procesele agile valorifică schimbarea în avantajul competitiv al clientului.
3. Clienții și dezvoltatorii trebuie să colaboreze zilnic pe parcursul proiectului
4. Software funcțional este principala măsură a progresului
5. Cele mai bune arhitecturi, cerințe și design se obțin de către echipe care se auto-organizează

Aplicabilitatea metodelor agile - in companii care dezvolt produse software de dimensiuni mici sau mijlocii - în cadrul companiilor unde se dezvolt software pentru uz intern (proprietary software),

Probleme - dificultatea de a păstra interesul clienților implicați în acest procesul de dezvoltare pentru perioade lungi- prioritizarea modificărilor poate fi dificilă atunci când există mai multe părți interesate -menținerea simplității necesită o muncă suplimentară

Extreme programming - noile versiuni pot fi construite de mai multe ori pe zi; acestea sunt livrate clienților la fiecare 2 săptămâni; toate testele trebuie

să fie executate pentru fiecare versiune și o versiune livrabilă doar în cazul în care testele au rulat cu succes

-Practici:-implementare treptata-limbaj comun- proiectare simpla-testare -40h/sapt-Pair progr

- AVANTAJE - soluție bună pentru proiecte mici - programare organizată - reducerea numărului de greșeli - clientul are control-dispoziție la schimbare chiar în cursul dezvoltării

- DEZAVANTAJE - nu este scalabilă - necesită mai multe resurse umane "pe linie de cod"(d.ex. programare în doi) - implicarea clientului în dezvoltare (costuri suplimentare și schimbări prea multe) - lipsa documentelor "oficiale" - necesită experiență în domeniu ("senior level" developers) - poate deveni uneori o metoda ineficientă (rescriere masivă de cod)

SCRUM - metoda agile axata pe managementul dezvoltării incrementale

Pasi - un proprietar de produs creează o listă de sarcini numită "backlog" - apoi se planifică ce sarcini vor fi implementate în următoarea iterație, numită "sprint" - această listă de sarcini se numește "sprint backlog" - sarcinile sunt rezolvate în decursul unui sprint care are rezervată o perioadă relativ scurtă de 2-4 săptămâni - echipa se întrunește zilnic pentru a discuta progresul ("daily scrum"). Ceremoniile sunt conduse de un "scrum master" - la sfârșitul sprintului, rezultatul ar trebui să fie livrabil (adică folosit de client sau vandabil). nă după o analiză a sprintului, se reiterează.

Metode agile	Metode cascadă	Metode formale
criticitalitate scăzută	criticitalitate ridicată	criticitalitate extremă
dezvoltatori seniori	dezvoltatori juniori	dezvoltatori seniori
cerințe în schimbare	cerințe relativ fixe	cerințe limitate
echipe mici	echipe mari	echipe mici
cultură orientată spre schimbare	cultură orientată spre ordine	cultură orientată spre calitate și precizie

(deadlocked): AF(AG deadlocked)

Model-checking = metoda de verificare bazata pe modele, automata, verifica proprietati, folosita mai mult pentru sisteme concurente, reactive, folosita initial in post-dezvoltare. Prin contrast, **verificarea programelor** este bazata pe demonstratii, asistata de calculator (necesita interventia omului), folosita mai mult pentru programe care se termina si produc un rezultat.

Structurile Kripke - introduc posibilitatea mai multor universuri (locale) - exista o relatie de accesibilitate intre aceste universuri si operatori care le conecteaza permitand exprimarea diverselor tipuri de modalitati - daca ceea ce produce trecerea de la un univers la altul este timpul, atunci logicile rezultate se numesc logici temporale. Programele se potrivesc foarte bine in aceasta filozofie - un univers corespunde unei stari - relatia de accesibilitate este data de tranzitia de la o stare la alta datorata efectuarii instructiunilor - logica predicativa clasica se foloseste pentru a specifica relatii intre valorile dintr-o stare a variabilelor din program - ce lipseste este un mecanism care sa conecteze universurile stariilor intre ele -> folosim CTL

Timpul in logicile temporale poate fi - linear sau ramificat - discret sau continuu. **CTL foloseste timp ramificat si discret.**

Vrem sa raspundem la intrebarea M,s | - phi?, unde - M este un model al sistemului analizat sau forma

ripke si s este o stare a modelului - phi este o formula CTL care vrem sa fie satisfacuta de sistem CTL:

- **conectori temporali**: AX, EX, AU, EU, AG, EG, AF, EF
- **A si E - cuantificare in latime** - A = se iau toate alternative din punctul de ramificare - E = exista cel putin o alternativa din punctul de ramificare
- **G si F - cuantifica de-a lungul ramurilor** - G = toate starile viitoare de pe drum - F = exista cel putin o stare viitoare pe drum
- **X** = starea urmatoare de pe drum
- **U** = until

- **Prioritati**: 1. AX EX AG EG AF EF 2. Si, sau 3. Implica, AU, EU
- **Viitorul contine prezentul**
LTL - o formula LTL este evaluata pe un drum, ori pe o multime de drumuri; de aceea cuantificarile din CTL "exists" si "any" dispar aici - putem, insa, amesteca operatorii modali intr-un mod care nu este posibil in CTL. O formula LTL phi este satisfacuta in starea s a unui model M daca phi este satisfacuta in toate drumurile care incep cu s.

Testare - Verificare - construim corect produsul? - se referă la dezvoltarea produsului; **Validare** - construim produsul corect? - se referă la respectarea specificatiilor, la utilitatea produsului !;

Terminologie: **Eroare** = o actiune umană care are ca rezultat un defect in produsul software; **Defect** - consecința unei erori in produsul software - un defect poate fi latent: nu cauzează probleme cât timp nu apar condițiile care determină execuția anumitor linii de cod; **Defecțiune** manifestarea unui defect: când execuția programului întâlnește un defect, acesta provoacă o defecțiune - abaterea programului de la comportamentul așteptat; **Testare si**

depanare: **testarea de validare** - intenționează să arate că produsul nu îndeplinește cerințele - testeile încearcă să arate că o cerință nu a fost implementată adecvat; **testarea defectelor** - teste proiectate să descopere prezența defectelor în sistem - testeile încearcă să descopere defecte; **depanarea** - are ca scop localizarea și repararea erorilor corespunzătoare - implică formularea unei ipoteze asupra comportamentului programului, corectarea defectelor și apoi re-testarea programului;

Asigurarea calitatii spre deosebire de testare, ea se refera la prevenirea defectelor - se ocupa de procesele de dezvoltare care sa conduca la producerea unui software de calitate - include procesul de testare a produsului
- **principii de testare** - o parte necesară a unui caz de test este definirea ieșirii sau rezultatului așteptat - programatorii nu ar trebui să-și testeze propriile programe (excepție - testarea unitară) - organizațiile ar trebui să folosească și companii (sau departamente) externe pentru testarea propriilor programe - rezultatele testelor trebuie analizate amănunțit - trebuie scrise cazuri de test atât pentru condiții de intrare invalide și neașteptate, cât și pentru condiții de intrare valide și așteptate - pe cât posibil, cazurile de test trebuie salvate și re-executate după efectuarea unor modificări - probabilitatea ca mai multe erori să existe într-o secțiune a programului este proporțională cu numărul de erori deja descoperite in acea

- **testarea unitară** - o unitate/modul = de obicei, clasa sau functie sau biblioteca, driver - testarea unei unitati se face in izolare -> folosirea de stubs; - **testarea de integrare** - testeaza interactiunea mai

multor unitati testate si determinata de arhitectura
- **testarea sistemului** - testeaza aplicatia ca intreg - aplicatia trebuie sa execute cu succes toate scenariile - se face cu script-uri care ruleaza cu o serie de parametri si colecteaza rezultatele - trebuie realizat de o echipa separata; - **testarea de acceptanta** - det. daca sunt indeplinite cerintele unei specificatii/contract cu clientul - mai multe tipuri: teste rulate de dezvoltator inainte de livrare, teste rulate de utilizator, teste de operationalitate, alfa si beta; - **teste de regresie** - un test valid genereaza un set de rezultate verificate, "standardul de aur" - aceste teste sunt utilizate la re-testare pentru a asigura faptul ca noile modificari nu au introdus noi defecte; - **testarea performantei** - reliability - **securitatea** - **utilizabilitatea** - **load testing** (asigura faptul ca sistemul poate gestiona un volum asteptat de date - verifica eficient sistemului si modul in care scalezaza acesta pentru un mediu real de executie) - **testarea la stres** (solicita sistemul dincolo de incarcarea maxima proiectata - testeaza modul in care cade sistemul - soak testing presupune rularea sistemului pentru o perioada lunga de timp); - **testarea interfetei cu utilizatorul** - presupune memorarea unor parametri si elaborarea unor modalitati prin care mesajele sa fie transmise din nou aplicatiei, la un moment ulterior - se folosesc script-uri pentru testare; - **testarea uzabilitatii** - test. Cat de usor de folosit este sistemul - se poate face cu utilizatori din lumea reala, cu log-uri, prin recenzii ale unor experti, A/B testing (modificare unui element din UI si verificare comportamentului unui grup de utilizatori); - **inspectiile codului** - citirea codului cu scopul de a detecta erori - 4 membri: moderatorul (programator competent), programatorul (a scris codul), designer-ul (daca e diferit de programator), specialist in testare - programatorul citeste logica programului instr. cu instr. Iar ceilalti pun intrebari - programatorul nu trebuie sa fie defensiv, ci constructiv
Testare de tip cutie neagra - se iau in considerare numai intrarile si iesirile dorite, conform specificatiilor - structura internă este ignorată - se mai numeste si testare functionala deoarece se bazeaza pe functionalitatea descrisa in specificatii - poate fi folosita la orice nivel de testare - metode de testare: - **partitionare in clase de echivalenta** - datele de intrare sunt partitionare in clase ai datele dintr-o clasa sunt tratate in mod identic, fiind suficient sa alegem cate o valoare din fiecare clasa - AVANTAJE - reduce drastic numarul de date de test doar pe baza specificatiei - potrivita pentru aplicatii de tipul procesarii datelor, in care intrarile si iesirile sunt usor de identificat si iau valori distincte - DEZAVANTAJE - modul de definire al claselor nu este evident - desi specificatia ar putea sugera ca un grup de valori sunt procesate identic, acest lucru nu este tot timpul adevarat - mai putin aplicabile pentru situatii cand intrarile si iesirile sunt simple, dar procesarea este complexa - **analiza valorilor de frontiera** - folosita impreuna cu partitionarea de echivalenta - se concentreaza pe examinarea valorilor de frontiera ale claselor, care de regula sunt o sursa importanta de erori - **partitionarea in categorii** - se vazeaza pe cele 2 metode anterioare - PASI: 1. descompune specificatia functională in unități (programe, funcții, etc), care pot fi testate separat 2. pentru fiecare

fiecare parametru se stabileste o multime de mediu .5.4. partiționează fiecare categorie in alternative. O alternativă reprezintă o mulțime de valori similare pentru o categorie. 5. scrie specificația de testare. Aceasta constă din lista categoriilor și lista alternativelor pentru fiecare categorie. 6. creează cazuri de testare prin alegerea unei combinații de alternative din specificația de testare (fiecare categorie contribuie cu zero sau o alternativă). 7. creează date de test alegând o singură valoare pentru fiecare alternativă. - AVANTAJE si DEZAVANTAJE - pașii de început, adică ideea. Parametriilor si a condițiilor de mediu precum si a categoriilor, nu sunt bine definiți. Pe de alta parte, oada ca acești pași au fost trecuți, aplicarea metodei este clara - este mai clar decât celelalte metode cutie neagra si poate produce date de testare mai cuprinzătoare. Pe de alta parte, datorita exploziei combinatorice, pot rezulta date de test de foarte mari dimensiuni.

Testare de tip cutie alba - ia in calcul codul sursa al metodelor testate - se mai numeste testare structurala - datele de test sunt generate pe baza implementarii programului - structura programului poate fi reprezentata sub forma unui graf orientat - datele de test sunt alese ai sa parcurga toate elementele grafului macat o singura data - **acoperire la nivel de instructiune** - fiecare instructiune (nod al grafului) este parcursa macar o data - este privita de obicei ca nivelul minim de acoperire pe care îl poate atinge testarea structurală AVANTAJE - realizează execuția măcar o singura dată a fiecărei instrucțiuni - în general, ușor de realizat - DEZAVANTAJE - nu testează fiecare condiție în parte în cazul condițiilor compuse - nu testează fiecare ramură - probleme la instrucțiunile if fara else - **acoperire la nivel de ramura** - fiecare ramura a grafului e parcursa macar o data - generează date de test care testează cazurile când fiecare decizie este adevărată sau falsă - se mai numeste si "decision coverage" - DEZAVANTAJ - nu testează condițiile individuale ale fiecărei decizii - **acoperire la nivel de condiție** - generează date de test astfel încât fiecare condiție individuală dintr-o decizie să ia atât valoarea adevărat cât și valoarea fals (dacă acest lucru este posibil) - AVANTAJE - se concentreaza asupra conditiilor individuale - DEZAVANTAJE - poate sa nu realizeze o acoperire la nivel de ramura - pentru a rezolva aceasta slabiciune se poate folosi testarea la nivel de decizie condiție - **acoperire la nivel de condiție/decizie** - generează date de test astfel încât fiecare condiție individuală dintr-o decizie să ia atât valoarea adevărat cât și valoarea fals (dacă acest lucru este posibil) și fiecare decizie să ia atât valoarea adevărat cât și valoarea fals - **acoperire MC/DC** - fiecare condiție individuală dintr-o decizie ia atât valoarea True cât și valoarea False - fiecare decizie ia atât valoarea True cât și valoarea False! ! fiecare condiție individuală influențează în mod independent decizia din care face parte - AVANTAJE - acoperire mai puternică decât acoperirea condiție/decizie simplă, testând și influența condițiilor individuale asupra deciziilor - produce teste mai puține - depinde liniar de numărul de condiții - **acoperire la nivel de cale** - generează date pentru executarea fiecărei căi măcar o singură dată - Problemă: în majoritatea situațiilor există un număr infinit (foarte mare) de căi - Soluție: împărțirea căilor în clase de echivalență

Testare unitara cu junit - @Before pt. initializari, @test public void numeFunctie() pt.

Teste, assert pt verificare
Depanarea - folosind tiparirea - simplu de aplicat, nu necesita alte tool-uri - D: codul se complica, output-ul se complica, performanta uneori scade, e nevoie de recompilari repetate, exceptiile nu pot fi controlate usor etc. - **folosind log-urile** - fiecare clasa are asociat un obiect Logger - log-ul poate fi controlat prin program sau proprietati - D: codul se complica - Solutie: debugger - **debugger** - controlul executiei = poate opri executia la anumite locatii numite breakpoints - interpretor = poate executa instructiunile una cate una - inspectia starii programului = poate observa valoarea variabilelor, obiectelor sau a stivei de executie - schimbarea starii = poate schimba starea programului in timpul executiei - **breakpoint** = locatie in program care atunci cand este atinsa, opreste executia - strategie: se pune un BP la ultima linie unde stim ca starea e corecta - step into = executa instructiunea urmatoare, apoi se opreste - step over = considera un apel de metoda ca o instructiune - metode din bibliotecile Java sunt sarite - **inspectia starii programului** - cand executia e oprita, putem examina starea programului

Depanare sistematica - trebuie folosita deoarece: datele asociate unei probleme pot fi mari, programele pot avea mii de locatii de memorie si pot trece prin milioane de stari inainte de a se manifesta problema - **dependenta de date** - instructiunea B depinde cu ajutorul datelor (data dependent) de instructiunea A dacă, prin definiție: 1. A modifică o variabilă v citită de B și 2. există cel puțin o cale de execuție între A și B în care v nu este modificată "Rezultatul lui A influențează direct o variabilă citită de B" - **dependenta de control** - instructiunea B depinde prin control (control dependent) de instructiunea A dacă, prin definiție: 1. execuția lui B poate fi (potențial) controlată de A - "Rezultatul lui A poate influența dacă B e executată" - **dependență "înapoi"** - instructiunea B depinde în sens invers (backward dependent) de instructiunea A dacă, prin definiție: există o secvență de instrucțiuni A = A1, A2, ..., An = B astfel încât: 1. pentru toți indicii i, Ai+1 este control-dependent sau data-dependent de Ai și 2. există cel puțin un indice i cu Ai+1 data-dependent de Ai - "Rezultatul lui A poate influența starea programului în B" - **Algoritm de localizare sistematică a defectelor** - În l vom păstra un set de locații infectate (variabilă + contor de program) - În l păstrăm locația curentă într-o execuție care a eșuat 1. Fie l locația infectată raportată de eșec și l := {} 2. Calculăm setul de instrucțiuni S care ar putea conține originea defectului: un nivel de dependență "înapoi" din l pe calea de execuție 3. Inspectăm locațiile L1, ..., Ln scrise în S și dintre ele alegem într-o multime M $\subseteq \{L1, \dots, Ln\}$ pe cele infectate 4. În cazul în care $M \neq \emptyset$ (adică cel puțin un Li este infectat): 4.1 Fie l := (\bigcap L) U M (înlocuim l cu noii candidați din M) 4.2 Alegem noua locație L o locație aleatoare din l 4.3 Ne întoarcem la pasul 2. 5. L depinde doar de locații neinfectate, deci aici este locul de infectare! - **Simplificarea problemei intrarilor mari** - Dorim un test mic care eșuează O soluție divide-et-impere 1. tăiem o jumătate din intrarea testului 2. verificăm dacă una din jumătăți conduce încă la o problemă 3. continuăm până când obținem un test minim care eșuează - **Clasificarea defectelor** - defecte critice: afectează mulți utilizatori, pot întârzia proiectul - defecte majore: au un impact major, necesită un volum mare de lucru pentru a le repara, dar nu afectează substanțial graficul de lucru al proiectului - defecte minore: izolate, care se manifestă rar și au un impact minor asupra proiectului - defecte cosmetice: mici greșeli care nu afectează funcționarea corectă a produsului software urmărind

Design patterns - = soluții generale reutilizabile la probleme care apar frecvent în proiectare (OO) - un sablon e suficient de general pentru a fi aplicat in mai multe situatii, dar suficient de concret pentru a fi util in luarea deciziilor - **folositoare in urmatoarele feluri** - un mod de a invata practici bune - aplicarea consistentă a unor principii de generale de proiectare - ca vocabular de calitate de nivel înalt (pentru comunicare)
ingineria software - sunt solutii generale reutilizabile la probleme care apar frecvent in proiectare - **tipuri de sabloane** - arhitecturale (la nivelul arhitecturii ex. MVC, publish-subscribe)/de proiectare (la nivelul claselor/modulor)/idiomuri (la nivelul limbajului ex. MVC, publish-subscribe) - **sabloanele de proiectare** - ex. 23 de sabloane clasice, creationale (instantierea), structurale (compunerea), comportamentale (comunicarea) - creationale = Abstract Factory, Builder, Factory Method, Prototype, Singleton -

structurale = adapter, bridge, composite, decorator, façade, flyweight, proxy - comportamentale = chain of responsibility, command, interpreter, iterator, mediator - **principii de baza** - programare folosind multe interfețe - se prefera compozitia in loc de mostenire - se urmareste decuplarea - **sablonul creational SINGLETON** - asigura existenta unei singure instante pt. o clasa - ofera un punct global de acces la instanta - aceeași instanta poate fi utilizată de oriunde fiind imposibil de a invoca direct constructorul de fiecare data - aplicabilitate: cand doar un obiect al unei clase e cerut, instanta este accesibila global, folosit in alte sabloane - consecinte: accesul e controlat la instanta, spatiu de adresa structurat - **sablonul c. ABSTRACT FACTORY** - ofera o interfață pentru crearea de familii de obiecte înrudite sau dependente fără a specifica clasele lor concrete - observatii: independent de modul in care produsele sunt create, compuse si reprezentate, produsele înrudite trebuie sa fie utilizate impreuna, pune la dispozitie doar interfața, nu si implementarea - consecinte: numele de clase de produse nu apar in cod, familiile de produse usor interschimbabile, cere consistenta intre produse - **sablonul c. BUILDER** - separă construcția unui obiect complex de reprezentarea sa, astfel încât același proces de construcție poate crea reprezentări diferite - observati: folosit când algoritmul de creare a unui obiect complex este independent de părțile care compun obiectul și de modul lor de asamblare și când procesul de construcție trebuie să permită reprezentări diferite pentru obiectul construit - comparație cu Abstract Factory: Builder creează un produs complex pas cu pas. Abstract Factory creează familii de produse, de fiecare dată produsul fiind complet

Refactoring - schimbare în structura internă a unui produs software cu scopul de a-l face mai ușor de înțeles și de modificat fără a-i schimba comportamentul observabil - schimbările pot introduce noi defecte - nu sunt introduse noi functionalitati - îmbunătățeste structura, nu codul - nu trebuie sa introduca nivelul de complexitate inutile - **Semnale**: cod duplicat, metode lungi, clase mari, liste lungi de parametri, comunicare intensa intre obiecte - **optimizarea metodelor** - scop: simplificarea si cresterea coeziunii - impartirea unei metode in mai multe, adaugarea sau stergerea de parametri - **optimizarea claselor** - scop: cresterea coeziunii si reducerea cuplării - mutarea metodelor - mutarea campurilor - extragerea de clase - inlocuirea valorilor de date cu obiecte
Metrici - dimensiune - complexitate (nivelul de dificultate in intelegerea unui modul) - **dimensiune** - LOC = line of code = linie de cod nevida, nu e comentariu - LOC corelate cu productivitatea, costul si calitatea - **complexitatea ciclomatica** - = indica nivelul de dificultate in intelegerea unui modul - $M = e - n + 2 \cdot p$, unde n = nr. De noduri e = numarul de arce p = numarul de componente conexe (pentru un modul este 1) - complexitatea ciclomatica a unui modul este numarul de decizii + 1 - aceasta metrica este corelata cu dimensiunea odului si cu numarul de defecte - **variabile vii** - variabila este vie de la prima până la ultima referințiere dintr-un modul, incluzând toate instrucțiunile intermediare - pentru o instrucțiune, numărul de variabile vii reprezintă o măsură a dificultății de înțelegere a acelei instrucțiuni - **anvergura** - numărul de instrucțiuni dintre 2 utilizări succesive ale unei variabile - dacă o variabilă este referențiată de n ori, atunci are n - 1 anverguri - anvergura medie este numărul mediu de instrucțiuni executabile dintre 2 referiri succesive ale unei variabile
Licente - = consimțământul pe care titularul dreptului de autor îl dă unei persoane pentru a putea reproduce, folosi, difuza sau importa copii ale unui program de calculator - drepturi de autor apartin de categoria generala numita proprietate intelectuala - **patente** - mai puternice decât drepturile de autor: oprește alte persoane să producă acel obiect, chiar dacă l-au inventat independent - putem patenta un algoritm sau un proces de afaceri - **copyright** protejeaza codul sursa, nu si ideea - **licente** - comerciale (pe calculator sau utilizator) - shareware (acces limitat temporal sau functional) - freeware (gratuit) - open source: cod sursa disponibil si redistribuibil - **GPL** - cere ca orice modificări sau adaptări ale unui cod GPL, inclusiv software-ul care folosește biblioteca GPL, să fie sub licența GPL (natura virală) - nu obligă distribuitorul codului modificat și nu împiedică perceperea de taxe pentru furnizarea software-ului; și nici nu împiedică taxarea pentru întreținere sau modificări - acedă atunci când se dorește ca software-ul să fie accesibil în mod liber și să nu poată fi folosit de către cineva care nu oferă codul sursă utilizatorilor externi - **LGPL** - LGPL impune restricții copyleft pe cod, dar nu și pentru software-uri care doar folosesc codul respectiv

